

MUHOKSEN

LIIKENNEKASVATUSSUUNNITELMA

Muhoksen kunta
Joulukuu 2008

SISÄLLYSLUETTELO

ESIPUHE	3
JOHDANTO	4
LIIKENNEKASVATUSSUUNNITELMA	5
MUHOKSEN LIIKENNEONNETTOMUUDET	6
LIIKENNETURVALLISUUSKYSELYN TULOKSET	8
LIIKENNETURVALLISUUSMATERIAALI	10
TOIMINTASUUNNITELMA	11
TOIMINTA SIDOSRYHMIEN KANSSA	17
VUOSITEEMAT	18
TIEDOTTAMINEN	20
SEURANTA	21
YHTEYSTIEDOT	22

ESIPUHE

Liikkuminen eri muodoissaan on olennainen osa jokaisen kuntalaisen arkielämää. Jotta kuntalaiset voisivat liikkua tuntematta pelkoa, on liikenneympäristön tarjottava siihen mahdollisuudet ja toisaalta kuntalaisilla on oltava riittävä osaamistaso ja oikea asenne liikkumiseen. Liikennekasvatuksella pyritään antamaan valmiuksia turvalliseen liikkumiseen osaamis- ja asennekasvatuksella.

Liikenneturvallisuustyön yleisimmin käytetty tavoite on liikenneonnettomuuksien vähentäminen. Onnettomuuksien vähentämiseen tähtäävä liikennekasvatustyö saa aikaan myös muita tuloksia, joita voidaan pitää arvokkaina kuntalaisten hyvinvoinnin kannalta.

Liikennekasvatustyön tuloksia arvioitaessa voisi mittarina käyttää onnettomuuksien ohella esimerkiksi turvallisuuden kokemista liikenteessä, joka parantaa omalta osaltaan asumisen ja elämisen viihtyvyyttä.

Muhoksen liikennekasvatussuunnitelman laatiminen käynnistyi loppuvuodesta 2007. Työhön osallistuivat kaikkia ikäluokkia edustavat hallintokunnat neuvoloista kotihoitoon ja vanhusten palvelukeskukseen. Näiden hallintokuntien työn tuloksena on rakennettu kaikki ikäluokat kattava toimintasuunnitelma. Työn laatijana toimi Ramboll Finland Oy.

Vaikka työ kohdistuukin kaikkiin ikäryhmiin, on asennekasvatus tuloksellisinta aloittaa nuorimmista ikäluokista. Neuvoloissa, päiväkodeissa ja kouluissa rakennetaan asenne- ja osaamis pohja turvallista liikkumista varten.

Muille ikäluokille annettavassa liikennekasvatuksessa pyritään ylläpitämään opittua asennetta sekä pyritään vaikuttamaan lapsien liikennekäyttäytymiseen vanhempien antaman esimerkin kautta.

JOHDANTO

Muhos on n. 8 700 asukkaan kunta. Asutus on Muhoksella keskittynyt voimakkaimmin Oulujokivarteen. Väestön määrä on viime vuosina ollut kasvussa.

Kuten Oulun seudulla yleisestikin, on myös Muhoksen ikärakenne melko nuori. Tämä luo liikennekasvatussuunnittelulle hyvät lähtökohdat, koska työn painopiste on lapsissa ja nuorissa.

Muhoksen liikenteelle leimaa antava piirre on kunnan halki kulkeva valtatie 22. Se on paitsi läpikulkuväylä myös muhoslaisten eniten käyttämä liikenneyhteys. Toinen leimallinen piirre on Oulun läheisyys. Muhoksen ja Oulun välillä on runsaasti työmatkaliikennettä molempiin suuntiin. Liikenteelliset huiput ja sen takia myös onnettomuudet ovat painottuneet työmatkaliikenteen mukaisesti.

Liikennekasvatuksella pyritään luomaan pohjaa kouluttamiselle, tiedottamiselle ja ennen kaikkea kuntalaisten oppimiselle, jonka tavoitteena on turvallinen liikkuminen Muhoksen liikenteessä. Työhön on Muhoksen liikennekasvatussuunnitelman mukaan tarkoitus sitoa kaikki ikäluokat hallintokuntien, oppilaitosten ja yritysten kautta. Muhokselle on edellinen liikennekasvatussuunnitelma laadittu vuonna 2001.

LIIKENNEKASVATUSSUUNNITELMA

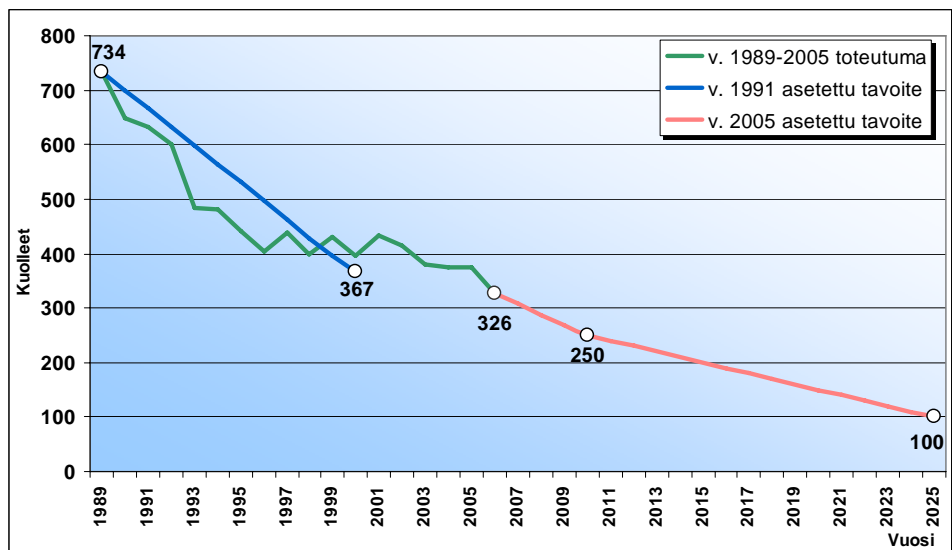
Liikennekasvatussuunnitelman tehtävä on liikenneturvallisuustyön tavoitteiden kuvaaminen ja toimintasuunnitelman esitteleminen näiden tavoitteiden saavuttamiseksi. Toimintasuunnitelmassa esitetään lyhyesti tavoitteet, keinot, toteuttajat ja vastuuhenkilöt liikenneturvallisuutta parantaville toimenpiteille, joita Muhoksella tullaan lähivuosina tekemään.

Liikennekasvatussuunnitelmien laatiminen kunnittain perustuu valtioneuvoston periaatepäätökseen. Suunnitelman määrällisenä tavoitteena on tukea valtakunnallista suunnitelmaa. Valtakunnallisessa suunnitelmassa on esitetty pitkän ajan liikenneturvallisuusvisio:

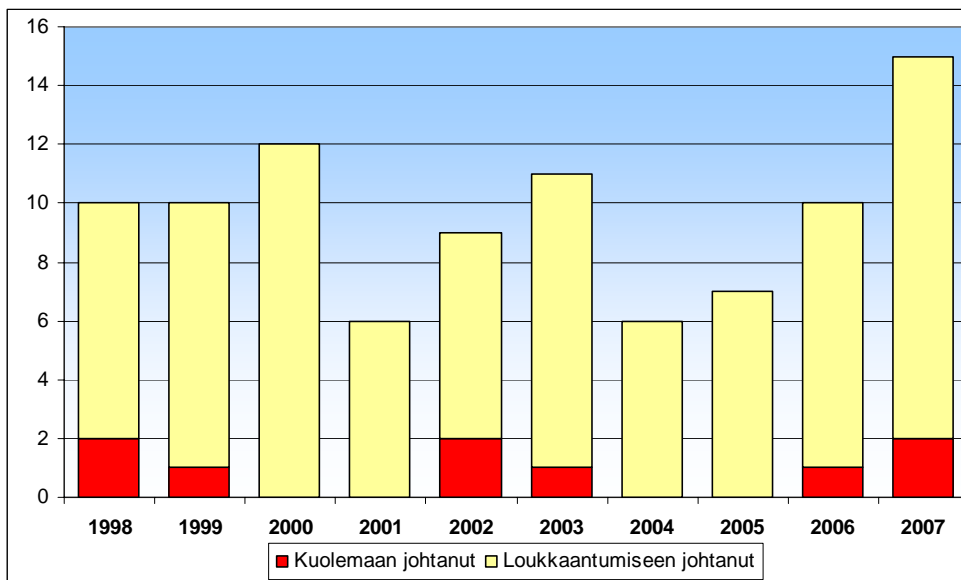
Tieliikennejärjestelmä on suunniteltava siten, ettei kenenkään tarvitse kuolla eikä loukkaantua vakavasti liikenteessä. Liikenneturvallisuussuunnitelman tavoitteena on luoda edellytykset liikennejärjestelmän jatkuvalle kehittämiselle siten, että liikennekuolemien määrä olisi vuonna 2010 alle 250 ja 2025 kuolisi liikenteessä alle 100 ihmistä vuodessa.

Liikenneonnettomuudet aiheuttavat vuosittain sekä suuria taloudellisia kustannuksia että inhimillisiä kärsimyksiä. Kuolemaan johtaneen onnettomuuden kustannukset yhteiskunnalle ovat keskimäärin 2,4 miljoonaa euroa ja vammautumiseen johtaneen onnettomuuden puolestaan 400 000 euroa.

Liikennekuolemien valtakunnallinen vähentämistavoite vuosille 2010 ja 2025 (lähde: liikenne- ja viestintäministeriö).

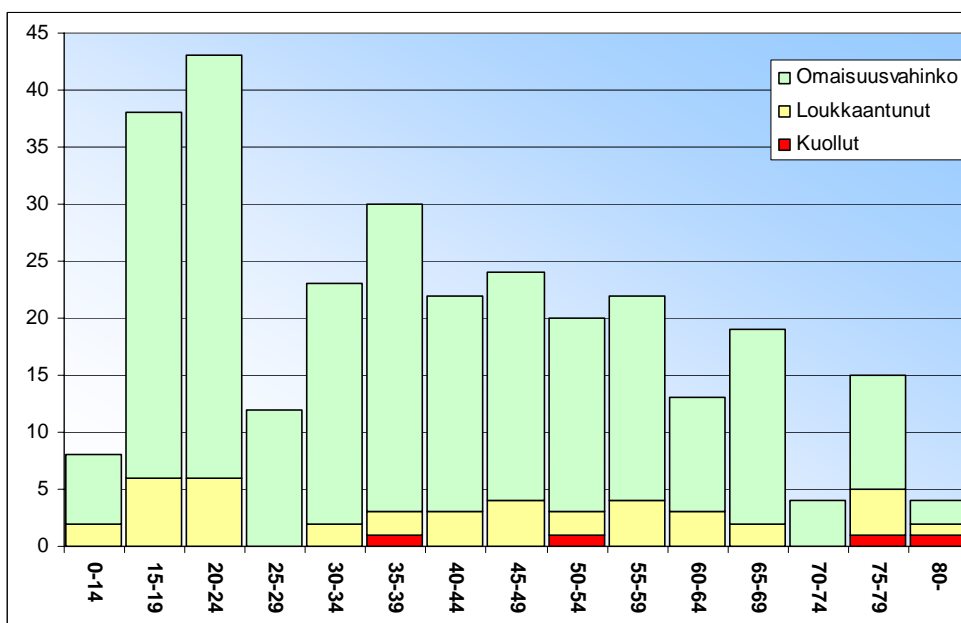
MUHOKSEN LIIKENNEONNETTOMUUDET

Henkilövahinkoon johtaneet onnettomuudet Muhoksella 1998 – 2007.

Muhoksen liikenneonnettomuuksien määrä on pysytellyt varsin vakaina viime vuosien aikana. Vakavien onnettomuuksien määrä on ollut noin 10 vuodessa.

Liikenteellisesti Muhoksen onnettomuudet keskittyvät arkiliikenteeseen ja iltapäiviin klo. 15–17 välille. Vaarallisimpia päiviä liikenteessä ovat tiistai ja perjantai. Yleisesti viikonloppuisin sattuu enemmän onnettomuuksia. Kesäkuukaudet sekä marras-joulukuu ovat vaarallisimpia kuukausia. Helmi- ja huhtikuussa sattuu vähiten onnettomuuksia.

Onnettomuuksien määrä osallisten iän mukaan.

Osallisten iän perusteella riskialttiimpia ryhmiä ovat yleisesti 15-22-vuotiaat. Onnettomuuksien määrä ikäluokkaa kohden vähenee iän kasvaessa. Muhoksella vastaava trendi on havaittavissa. Vanhemmissa ikäluokissa onnettomuuksia sattuu kuitenkin hieman keskimääräistä enemmän.

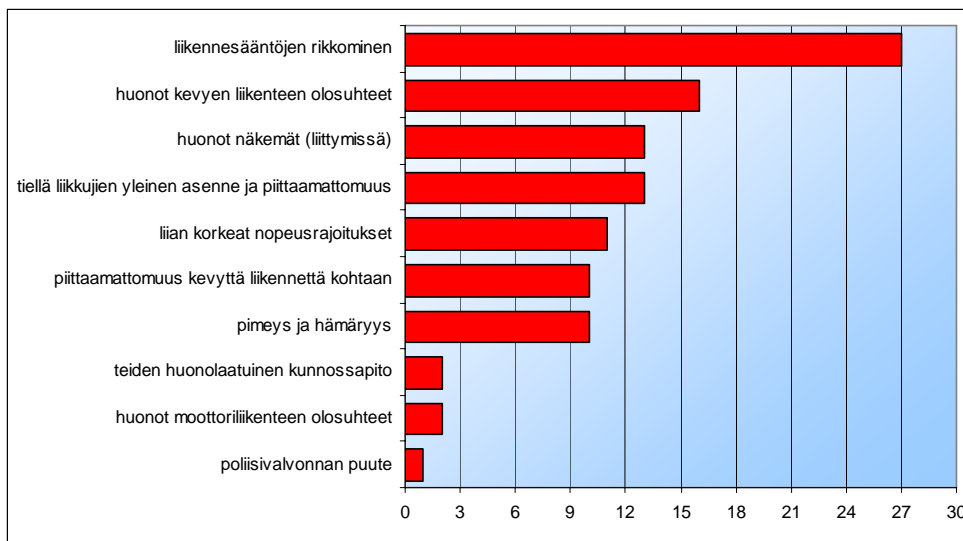
Onnettomuustyypeittäin yleisimpiä onnettomuuksia Muhoksella ovat yksittäisonnettomuudet. Seuraavaksi yleisimpiä ovat olleet hirvionnettomuudet. Muhoksella on sattunut useita vakavia kevyen polkupyöräonnettomuuksia.

Liikenneonnettomuuksien määrä Muhoksen osalta tarkoittaa, että viimeisten kolmen vuoden aikana henkilövahinkoon johtaneiden onnettomuuksien kustannukset yhteiskunnalle ovat keskimäärin olleet noin 5,5 miljoonaa euroa / vuosi, josta kunnan osuus on noin miljoona euroa / vuosi. Kunnan osuus koostuu verotulojen ja työpanoksen menetyksestä, aineellisista vahingoista, sosiaalityöstä, mahdollisista invakuljetuksista, sairaanhoidosta ja kuntoutuksesta sekä eri viranhaltijoiden työpanoksesta.

LIKENNETURVALLISUUSKYSELYN TULOKSET

Muhoksella tehtiin syksyllä 2007 liikenneturvallisuutta koskeva kysely keskeisille sidosryhmille. Vastauksia kyselyyn tuli yhteensä 58. Vastaajat edustivat kouluja, yrityksiä, viranomaisia ja yhteisöjä kunnan alueella eli jokainen vastaus edusti useamman ihmisen näkemystä.

Kysymyksissä haettiin vastauksia liikenneturvallisuuden ongelmiin ja parantamisesityksiä. Muhoksen liikenneturvallisuuden isoimmat ongelmat ovat vastaajien näkemyksen mukaan liikennekäyttäytymisessä. Liikennesääntöjen rikkominen ja asenne koetaan ongelmina. Myös kevyen liikenteen olosuhteita pitää moni vastaaja heikkoina.

Liikenneturvallisuutta eniten heikentävät tekijät kyselyn mukaan (mainintoja).

Liikenneturvallisuutta voidaan vastaajien mukaan parantaa mm. kevyen liikenteen olosuhteita parantamalla, liikennekasvatusta lisäämällä ja nopeusrajoituksia alentamalla. Keskeisenä paikkana liikennekasvatukselle pidetään koulua ja kotia.

Yksittäisistä esiin nostetuista aiheista mopojen koettiin vaarantavan liikennettä. Sen sijaan tasoristeyksiä ja talvinopeuksia ei ongelmina juuri pidetty.

LIKENNETURVALLISUUSMATERIAALI

Liikennekasvatusta antaville on olemassa useita materiaalilähteitä. Lähteistä saa materiaalia koulutusta ja valistusta varten, tietoa saatavilla olevista materiaalipaketeista sekä liikenneturvallisuusaiheisesta koulutuksesta. Parhaiten saatavilla olevasta materiaalista saa kuvan materiaalin tarjoajien kotisivujen kautta, joilla on myös lisälinkkejä liikenneturvallisuusaiheisille sivuille. Tärkein linkki on Liikenneturvan kotisivu, jonka kautta löytää kootusti kaikki liikenneturvallisuusaiheiset sivustot. Alla on lueteltu muutamia keskeisiä liikenneturvallisuustiedon lähteitä.

Liikenneturva

www.liikenneturva.fi
(materiaalia, koulutustietoa, yleistä liikenneturvallisuustietoa, tilastoja, linkkilista)

Ajoneuvohallintokeskus

www.ake.fi
(liikennepelejä ja -testejä, yleistä liikennetietoa, tilastoja)

Tiehallinto

www.tiehallinto.fi
(yleistä liikenneturvallisuustietoa)

Liikenne- ja viestintäministeriö

www.mintc.fi
(valtion toimet liikenneturvallisuuden parantamiseksi, lainsäädäntö)

Poliisi

www.poliisi.fi
(kampanjamateriaalia liikenneturvallisuuden parantamiseksi)

Lääninhallitus

www.laaninhallitus.fi
(mm. läänin liikenneturvallisuussuunnitelma)

Liikennevakuutuskeskus

www.vakes.fi/lvk/
(tietoa liikennevahingoista ja niiden korvaamisesta)

Meripelastusseura

www.meripelastus.fi
(tietoa veneilyturvallisuuskoulutuksesta ja kursseista)

TOIMINTASUUNNITELMA

LIIKENNETURVALLISUUSTYÖN TOIMINTASUUNNITELMA

KUNTA: HALLINTOKUNTA/SEKTORI: Neuvolat

Muhos VASTUUHENKILÖ: Raili Suorsa

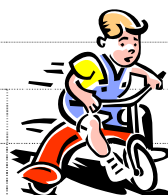
KOHDE- RYHMÄ	TAVOITE	TOIMINTA	AJOITUS	MAHDOLLISET YHTEIS- TYÖTAHOT	VASTUU- HENKILÖ	SEURANTA
Henkilökunta	Henkilökunnan osaamisen parantaminen	Henkilökunnan liikenneturvallisuuskoulutus	Kevät	Liikenneturva	Sektorin vastuuhenkilö	Ilmoitus kunnan liik.turv.ryhmälle
Äitiysneuvolan asiakkaat	Turvavyön käytön lisääminen Turvallinen liikkuminen raskauden aikana	Ohjaus ja lehtiset aiheesta - esim. malli erikoisvyyöstä	1. käynti äitiysneuvolassa	Liikenneturva	Neuvolassa terveydenhoitajat	Ilmoitus sektorin vastuuhenkilölle
Vanhemmat	Vanhempana liikenteessä: Esimerkkinä oleminen (asenne, suvaitsevaisuus) ja ajamiseen keskittyminen	Julisteet ja ohjaus Teema yhdessä päivähoidon ja koulun kanssa	Syky	Liikenneturva Koulut Päivähoito	Neuvolassa terveydenhoitajat	Ilmoitus sektorin vastuuhenkilölle
Vanhemmat	Lapsi autossa: Asianmukainen istuin/tyyny, asianmukainen sijoittelu ja kiinnittäminen, rajojen asettaminen lapselle, lapselle turvallinen paikka autossa	Neuvoloissa tietoa turvavälineistä ja paikoista, mistä saa vuokrata 2-vuotisneuvolassa terveystarkastuksen yhteydessä keskustelu	1. käynti äitiysneuvolassa ja 2-vuotisneuvolan terveystarkastus	Liikenneturva	Neuvolassa terveydenhoitajat	Ilmoitus sektorin vastuuhenkilölle
Lapset Vanhemmat	Asianmukaiset turvavälineet, liikkumisen vaaranpaikkojen huomioiminen	3-5 -vuotiaiden osalta keskustelu kypärän käytöstä Kulkunen kirja 5-vuotisneuvolassa, keskustelu vanhempien kanssa	Koko vuosi	Liikenneturva Päivähoito	Neuvolassa terveydenhoitajat	Ilmoitus sektorin vastuuhenkilölle
Lapset Vanhemmat	Lapsi lähiympäristössä: Turvallinen liikkuminen, turvalliset leikki- ja pelipaikat, tuntea lumiaurojen ja niittokoneiden vaarat	2-vuotisneuvolassa asia puheeksi. Vanhempien antama opastus	Koko vuosi	Liikenneturva Päivähoito	Neuvolassa terveydenhoitajat Vanhemmat	Ilmoitus sektorin vastuuhenkilölle

Lapset	Julkiset kulku- neuvot: Poistuminen au- tosta, tien ja rautatien ylittä- minen	Vanhempien antama opastus	Koko vuosi	Liikenneturva	Neuvolassa terveyden- hoitajat Vanhemmat	Ilmoitus sek- torin vastuu- henkilölle
Kouluun läh- täjät	Koulu-koti – reitin osaaminen yhteistyössä koulujen kanssa	Kouluunlähtöneuvola	Loppukesä / Alkusyky	Koulut	Neuvolassa terveyden- hoitajat	Ilmoitus sek- torin vastuu- henkilölle

LIIKENNETURVALLISUUSTYÖN TOIMINTASUUNNITELMA

KUNTA: HALLINTOKUNTA/SEKTORI: Päivähoito

Muho: VASTUUHENKILÖ: Marja Raitio

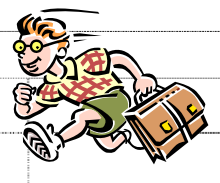

KOHDE- RYHMÄ	TAVOITE	TOIMINTA	AJOITUS	MAHDOLLISET YHTEIS- TYÖTAHOT	VASTUU- HENKILÖ	SEURANTA
Henkilökun- ta	Henkilökunnan osaamisen päivit- täminen	Henkilökunnan lii- kenneturvallisuus- koulutus	Kevät, joka toi- nen vuosi	Liikenneturva	Päivähoidon johta- ja	Ilmoitus kunnan liik.turv. ryhmälle
Päivähoito- lapset	Osataan liikkua jalankulkijana lii- kenteessä	Ohjatut kävelyretket Poliisivierailu Harjoittelu jalankulki- jana liikenteessä, kulkeminen kevyen liikenteen väylillä, tien ylitys, suojatie, liikennevalot	Koko vuosi	Poliisi	Päivähoidon hen- kilökunta	Päiväkodin johtaja, perhepäivä- hoidon oh- jaaja, päi- vähoidon johtaja
Päivähoito- lapset	Tutuimpien lii- kennemerkkien osaaminen	Opetuskeskustelu, pelit, leikit ja laulut ym.	Koko vuosi	Liikenneturva	Päivähoidon hen- kilökunta	sama
Päivähoito- lapset	Yhteistyön lisää- minen vanhempi- en kanssa	Lasten varhaiskas- vatussuunnitelmaa tehtaessä keskustel- laan myös liikenne- turvallisuudesta Aikuisten (vanhem- pien ja henkilökun- nan) esimerkki	Koko vuosi		Päivähoidon hen- kilökunta	sama
Päivähoito- lapset	Turvavälineiden (heijastin, kypä- rä, turvavyö, turva- vaistuin / turva- kaukalo) asian- mukainen käyttö	Poliisin/Liikenne- turvan/päivähoito- henkilöstön opetus- tuokiot Päivähoitohenkilöstön ja vanhempien esi- merkki	Koko vuosi	Liikenneturva Poliisi	Päivähoidon hen- kilökunta	sama

LIIKENNETURVALLISUUSTYÖN TOIMINTASUUNNITELMA

KUNTA: HALLINTOKUNTA/SEKTORI: Koulutoimi

Muhos VASTUUHENKILÖ: Pia Räsänen

KOHDE- RYHMÄ	TAVOITE	TOIMINTA	AJOITUS	MAHDOLLISET YHTEIS- TYÖTAHOT	VASTUU- HENKILÖ	SEURANTA
Henkilö- kunta	Henkilökunnan osaamisen parantaminen	Henkilökunnan liikenneturvallisuuskoulutus	Kevät	Liikenneturva	Sektorin vastuuhenkilö	Ilmoitus kunnan liik.turv.ryhmälle
Alakoulu- laiset	Hyvät ja yhtäläiset liikenteessä suoriutumisen ja turvallisen liikkumisen edellytykset kaikille	Kuntakohtaisen liikennevalistusohjelman soveltaminen ja yhteensovittaminen neuvolan ja päiväkotien liikennekasvatustyön kanssa	Koko vuosi	Neuvola Päiväkoti	Opetuspalvelujohtaja Rehtorit	Ilmoitus kunnan liik.turv.ryhmälle
Alakoulu- laiset	Erilaisista koulumatkoista ja oppilaskohtaisista valmiuksista aiheutuvien erojen tasaaminen	Turva22inen koulutie – suunnitelman mukaisen täsmävalistuksen järjestäminen	Koko vuosi	Liikenneturva	Rehtorit	Ilmoitus sektorin vastuuhenkilölle
Alakoulu- laiset		Vuosittainen turvalukujen ja koulukuljetuskriteerien tarkastelu	Alkusyksy		Opetuspalvelujohtaja Rehtorit	Ilmoitus kunnan liik.turv.ryhmälle
Alakoulu- laiset		Suomen liikennevalistus ry:n Lapsi Liikenteessä –työkirjojen käyttökeilu	Koko vuosi		Lautakunta Opetuspäivälajohtaja	Ilmoitus kunnan liik.turv.ryhmälle
Alakoulu- laiset	Liikennesääntöjen kertaus Turvalaitteet	Koulupoliisiin vierailu / erilaiset tempaukset tai tapahtumat	Syksy / kevät	Poliisi Liikenneturva	Rehtorit Opettajat	Ilmoitus sektorin vastuuhenkilölle
Alakoulu- laiset	Omaan koulumatkaan liittyvien liikenneturvallisuusasioiden tiedostaminen Vaaran paikat	Käydään läpi omaan koulumatkaan liittyvät riskipaikat sekä huomioitavat asiat	Syksy	Vanhemmat Linja-auto – ja takasiksit Liikenneturva	Opettajat	Ilmoitus sektorin vastuuhenkilölle
Alakoulu- laiset (esi- koululaiset / ekaluok- kalaiset)	Näkyvyys liikenteessä	Turvalliivien jako	Syksy	Yritykset	Opettajat	Ilmoitus sektorin vastuuhenkilölle
Yläkoulu- laiset	Liikenneasenteiden ja –tietouden merkittävä parantaminen	Liikennevalistuksen suunnitelma ja aiheen sisällyttäminen kurssisuunnitelmiin Ikäluokkaan vetoavien valistusmuotojen kehittäminen ja soveltaminen	Syksy / kevät	Poliisi Liikenneturva	Koulun liikenneturvallisuusvastaava ja oppilaskunta Rehtori Opettajat	Ilmoitus kunnan liik.turv.ryhmälle

Yläkoululaiset	Mopoiluun liittyvien ongelmien hallinta	Valistuskampanja ja tempaus ennen mopoilukauden alkua	Kevät	Poliisi Liikkuva poliisi Liikenneturva Autokoulu	Rehtorit Opettajat Nuorisotoimen vastuhenkilö	Ilmoitus sektorin vastuhenkilölle
Yläkoululaiset	Moottorikelkkailuun liittyvien ongelmien hallinta	Valistuskampanja ja tempaus ennen kelkkailukauden alkua	Syksy	Poliisi Liikkuva poliisi Liikenneturva Autokoulu	Rehtorit Opettajat Nuorisotoimen vastuhenkilö	Ilmoitus sektorin vastuhenkilölle
Ala- ja yläkoululaiset	Liikenneasenteiden ja –tietouden merkittävä parantaminen	Liikenneturvallisuuksaiheiset tapahtumat, tempaukset ja kilpailut	Syksy / kevät	Liikenneturva Poliisi Liikkuva poliisi Koulutoimi Tiehallinto Autokoulu Palolaitos	Nuorisotoimen vastuhenkilö Koulutoimen vastuhenkilö Rehtorit Opettajat Muut oppilaitokset	Ilmoitus kunnan liik.turv. ryhmälle
Koulukuljetuksia sekä palvelulinjaa hoitavat taksi- ja linja-auton kuljettajat	Turvallisuuden maksimointi kuljetuksissa Kuljettajat ovat käyneet liikenneturvallisuuksaiheisen oheiskoulutuksen	Kilpailuttamisasiakirjojen laadinta Koulutustilaisuudet kuljettajille Palaute- ja kehittämissysteemi	Kevät 2008 Syksy Sopimuskausi	Liikenneturva Tiehallinto Poliisi Koulutoimi	Kehittämispäällikkö Opetuspalvelujohtaja Rehtorit	Ilmoitus kunnan liik.turv. ryhmälle

PERUSKOULUN 1-6. -LUOKKIEN LIIKENNEKASVATUSOHJELMA

KOULUTUS

Kunnan Ympäristö- ja luonnontiedon opetussuunnitelman mukaan lapsille opetetaan eri luokilla liikenteessä toimimisesta seuraavia asioita (edellisten vuosiluokkien asioita kerrataan aina seuraavilla luokilla):

LUOKKA

OPPIMISTAVOITTEET

1-2. lk

1. Oppilas osaa kulkea turvallisinta reittiä koulusta kotiin
2. Oppilas osa koulumatkallansa tarvitsemansa liikenne säännöt
3. Oppilas tuntee ja osaa käyttää jalankulkijan sekä pyöräilijän turvavarusteita

3-4. lk

1. Oppilas osaa kulkea haja-asutus- ja taajama-alueilla
2. Oppilas osaa yleisimmät kiello- ja varoitusliikennemerkkit
3. Oppilas osaa huolehtia omasta polkupyörästään

5-6.lk

1. Oppilas osaa liikkua joukkoliikenteessä
2. Oppilas tuntee yleisimmät liikenteen ikä-rajoitukset
3. Oppilas osaa vaikuttaa ystäväpiirinsä liikennekäyttäytymiseen ja asenteisiin
4. Oppilas osaa huoltaa oman polkupyöränsä

Opetuksen apuna voidaan käyttää oppikirjan lisäksi:

- Opetuskansiot (Lapsi liikenteessä)
- Tietokoneavusteiset opetusohjelmat (Trafico)

VALISTUS

Koulujen opettajille järjestetään liikenneturvallisuuskoulutusta n. joka viides vuosi.

Liikennevalistusta oppilaille annetaan oppituntien lisäksi lukuvuosittaisilla koulupoliisien vierailuilla. Lisäksi kouluille voidaan kutsua liikennöitsijöitä, taksiyrittäjiä sekä Liikenneturvan kouluttajia kertomaan liikenteessä toimimisesta.

Koulujen vanhempaintoimikunnat / koulut itse voivat järjestää koko koulun oppilaille ja heidän huoltajille liikenneturvakilpailuja.

TIEDOTUS

Esikoulun ja koulunsa aloittavien oppilaiden huoltajille kerrotaan kouluun tutustumispäivänä turvallisen koulumatkan tärkeydestä. Lisäksi turvallisesta koulumatkasta kerrotaan koulujen alkamisajankohtana elokuussa alueen paikallislehdessä ja jaetaan oppilaille Liikenneturvan ohjelehtisiä turvallisesta koulumatkasta.

LIIKENNETURVALLISUUSTYÖN TOIMINTASUUNNITELMA

KUNTA: HALLINTOKUNTA/SEKTORI: Toisen asteen oppilaitokset

Muhos VASTUUHENKILÖT: Pertti Kuha, Veli Ylisassi, Piia Räsänen

KOHDE- RYHMÄ	TAVOITE	TOIMINTA	AJOITUS	MAHDOLLISET YHTEIS- TYÖTAHOT	VASTUU- HENKILÖ	SEURANTA
Henkilökunta	Henkilökunnan osaamisen parantaminen	Henkilökunnan liikenneturvallisuuskoulutus	Kevät	Liikenneturva	Sektorin vastuuhenkilöt	Ilmoitus kunnan liik.turv. ryhmälle
Kunnassa sijaitsevat toisen asteen oppilaitosten oppilaat	Turvallisen autoilun edistäminen	Luennot, materiaali	Kevät /syksy	Liikenneturva Poliisi Liikkuva poliisi Autokoulu	Sektorin vastuuhenkilöt Opettajat	Ilmoitus kunnan liik.turv. ryhmälle
Kunnassa sijaitsevat toisen asteen oppilaitosten oppilaat	Omaan koulumatkaan liittyvien liikenneturvallisuusasioiden tiedostaminen Kestävän kehityksen edistäminen	Tiedotuslehtinen Tiedotus Työ/koulumatkojen tekeminen jalan/polkupyörällä Koulumatkan vaarapaikoista keskusteleminen, esim. junaradan ylitykset	Syksy	Liikenneturva Poliisi	Sektorin vastuuhenkilöt Opettajat	Ilmoitus kunnan liik.turv. ryhmälle
Kunnassa sijaitsevat toisen asteen oppilaitosten oppilaat	Liikenneasenteiden ja -tietouden merkittävä parantaminen	Poliisiin vierailu oppilaitoksissa Tiedottaminen	Syksy / kevät	Poliisi Liikkuva poliisi	Sektorin vastuuhenkilöt	Ilmoitus kunnan liik.turv. ryhmälle
		Kouluissa järjestettävät teemapäivät / tapahtumat Oppilaitosten kutsuminen tarvittaessa mukaan muualla järjestettäviin kokouksiin ja tapahtumiin	Syksy / kevät	Liikenneturva Tiehallinto Poliisi Palolaitos Muut oppilaitokset	Sektorin vastuuhenkilöt	Ilmoitus kunnan liik.turv. ryhmälle

LIIKENNETURVALLISUUSTYÖN TOIMINTASUUNNITELMA

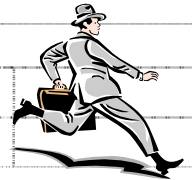
KUNTA:	HALLINTOKUNTA/SEKTORI : Nuorisotoimi	
Muhos	VASTUUHENKILÖ: Juha Pesonen	

KOHDE- RYHMÄ	TAVOITE	TOIMINTA	AJOITUS	MAHDOLLISET YHTEIS- TYÖTAHOT	VASTUU- HENKILÖ	SEURANTA
Henkilökunta	Henkilökunnan osaamisen parantaminen	Henkilökunnan liikenneturvallisuuskoulutus	Kevät	Liikenneturva	Sektorin vastuuhenkilö	Ilmoitus kunnan liik.turv. ryhmälle
Nuoriso	Liikenneasenteiden ja -tietouden merkittävä parantaminen	Ikäluokkaan vetoavien valistusmuotojen kehittäminen ja soveltaminen Tiedottaminen	Syysy / kevät	Poliisi Liikkuva poliisi Liikenneturva Koulutoimi	Sektorin vastuuhenkilö	Ilmoitus kunnan liik.turv. ryhmälle
		Liikenneturvallisuusaiheiset tapahtumat, tempaukset ja kilpailut	Syysy / kevät	Liikenneturva Poliisi Liikkuva poliisi Koulutoimi Tiehallinto Autokoulu Palolaitos	Nuorisotoimen vastuuhenkilö Koulutoimen vastuuhenkilö Rehtorit Opettajat	Ilmoitus kunnan liik.turv. ryhmälle
Nuoriso	Mopoiluun liittyvien ongelmien hallinta	Valistuskampanja ja tempaus ennen mopoilukauden alkua	Kevät	Poliisi Liikkuva poliisi Liikenneturva Autokoulu Koulutoimi	Nuorisotoimen vastuuhenkilö Koulutoimen vastuuhenkilö Rehtorit Opettajat	Ilmoitus kunnan liik.turv. ryhmälle
Nuoriso	Moottorikelkkailuun liittyvien ongelmien hallinta	Valistuskampanja ja tempaus ennen kelkkailukauden alkua	Syysy	Poliisi Liikkuva poliisi Liikenneturva Autokoulu Koulutoimi	Nuorisotoimen vastuuhenkilö Koulutoimen vastuuhenkilö Rehtorit Opettajat	Ilmoitus kunnan liik.turv. ryhmälle

LIIKENNETURVALLISUUSTYÖN TOIMINTASUUNNITELMA

KUNTA: HALLINTOKUNTA/SEKTORI: Työkäiset

Muhos VASTUUHENKILÖ: Mirja Maksimainen

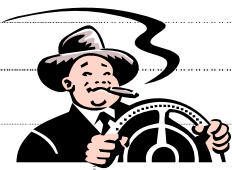

KOHDE- RYHMÄ	TAVOITE	TOIMINTA	AJOITUS	MAHDOLLISET YHTEIS- TYÖTAHOT	VASTUU- HENKILÖ	SEURANTA
Henkilökunta	Henkilökunnan osaamisen parantaminen	Henkilökunnan liikenneturvallisuuskoulutus	Kevät	Liikenneturva	Sektorin vastuuhenkilö	Ilmoitus kunnan liik. turv. ryhmälle
Työkäiset	Valvotumpi liikenneympäristö	Valvonnan lisääminen	Koko vuosi	Poliisi	Liikenneturvallisuusryhmä	
Työkäiset	Liikenneturvallisuusosaamisen lisääminen	Liikennetietoutta työpaikoille – kurssi Turvallisesti ja taloudellisesti liikenteessä Oulujokiopistolla kurssi "hallitsetko vaikeat olosuhteet" Tietoiskut paikallislehdessä Liikennetempaukset	Läpi vuoden	Paikallislehdet Liikenneturva Poliisi Autokoulu Oulujokiopisto Tiehallinto Paikalliset yritykset	Sektorin vastuuhenkilö Liikenneturvallisuusryhmä	Ilmoitus kunnan liik. turv. ryhmälle
Maataloustuottajat	Maataloustuottajien liikenneturvallisuuden parantaminen	Koulutustilaisuus yrittäjille ja Koivikon opiskelijoille	Kevät	Liikenneturva Liikkuva Poliisi Paikallispoliisi	Sektorin vastuuhenkilö	Ilmoitus kunnan liik. turv. ryhmälle
Ammattiautoilijat	Ammattiautoilijoiden liikenneturvallisuus ja esikuvana toimiminen (taksit, kuorma-autoilijat, linja-autoilijat)	Koulutus (yhteistyö mm. koulujen kanssa)	Syysy	Työterveys Liikenneturva Poliisi Koulut	Sektorin vastuuhenkilö	Ilmoitus kunnan liik. turv. ryhmälle
Työkäiset	Liikenneturvallisuusosaamisen lisääminen	Koulutustilaisuuden järjestäminen työkäisille	Kevät / syysy	Oulujokiopisto	Sektorin vastuuhenkilö	Ilmoitus kunnan liik. turv. ryhmälle

LIIKENNETURVALLISUUSTYÖN TOIMINTASUUNNITELMA

KUNTA: HALLINTOKUNTA/SEKTORI: Iäkkäät

Muhos VASTUUHENKILÖ: Tuula Niska

KOHDE- RYHMÄ	TAVOITE	TOIMINTA	AJOITUS	MAHDOLLISET YHTEIS- TYÖTAHOT	VASTUU- HENKILÖ	SEURANTA
Henkilökunta	Henkilökunnan osaamisen parantaminen	Henkilökunnan liikenneturvallisuuskoulutus	Kevät	Liikenneturva	Sektorin vastuuhenkilö	Ilmoitus kunnan liik. turv. ryhmälle

lääkäät	Liikenneasioiden aktiivisempi käsittely lautakunnissa Ikäihmiset arvioivat ja huolehtivat itse omat riskinsä liikenteessä jalankulkijana, pyöräilijänä ja autoilijana.	Tiedotus ja valistus eläkeläisten omissa ryhmäkokouksissa. Ajokyvyn itsearviointilomake. Henkilökohtainen ohjaus ja neuvonta liikkumisreiteistä ja vaaranpaikoista asiakastilanteissa. Riittävä tieto lääkkeiden vaikutuksesta ajokykyyn. Kohdennettu selvitys ajokyvystä moottoriajoneuvolla. Riskipaikkakartoitus Tietokilpailut ja visailut (mm. paikallislehdessä) Yleisötilaisuus iäkkäille tienkäyttäjille liikenneturvallisuudesta	Koko vuosi	Henkilöstö Kerhot Vanhusneuvosto Autokoulu Liikenneturva Poliisi Lääkärit, hoitajat Omaiset	Sektorin vastuuhenkilö	Ilmoitus kunnan liik.turv. ryhmälle
lääkäät	Uusista säännöistä tiedottaminen	Materiaalin jako iäkkäiden ryhmille ja henkilöstölle	Koko vuosi	Liikenneturva Poliisi Kerhot	Sektorin vastuuhenkilö	Ilmoitus kunnan liik.turv. ryhmälle
lääkäät Henkilöstö Sidosryhmät	Yhteinen liikenneilta	Iäkkäiden kanssa työskentelevien ryhmien yhteinen liikenneilta		Henkilöstö Poliisi Autokoulu Liikenneturva Vanhusneuvosto Tiehallinto	Sektorin vastuuhenkilö	Ilmoitus kunnan liik.turv. ryhmälle
lääkäät	Esteettömyys ja turvallisuus ydinkeskustassa	Katureunojen korotusten mataloittaminen. Esteettömyyskartoitus Liikennevalojen "oikea" vaihtumisnopeus. Jalkakäytävien turvallisuus (polkupyörien parkit, liikkeiden mainoskyltit, liikennesääntöjen kunnioitus ja noudattaminen)	Koko vuosi	Henkilöstö Kunnan tekninen puoli Järjestöt / kerhot Yritykset Tiehallinto Poliisi Vanhusneuvosto	Sektorin vastuuhenkilö	Ilmoitus kunnan liik.turv. ryhmälle
lääkäät	Turvavälineiden käytön lisääminen	Tiedottaminen ja turvavälineiden jakaminen mm. * heijastimet * liukuesteet * kävelysauvat	Syksy	Yritykset Liikenneturva Vanhusneuvosto Henkilöstö Paikallislehdet Poliisi	Sektorin vastuuhenkilö	Ilmoitus kunnan liik.turv. ryhmälle

TOIMINTA SIDOSRYHMIEN KANSSA

Toimintasuunnitelman toteuttamista tukee myös muissa kuin kunnan organisaatioissa tehty liikennekasvatus. Nämä sidosryhmät ovat itsenäisiä toimijoita, joilla on omat ohjelmansa liikennekasvatuksessa. Yhteistyöllä saadaan aikaan enemmän ja koordinoitumpaa liikennekasvatustyötä. Organisaatiot oppivat toistensa tekemästä liikennekasvatuksesta ja pystyvät hyödyntämään malleja ja materiaalia omassa liikennekasvatustyössään.

Esimerkkejä sidosryhmistä joiden kanssa liikennekasvatuksen yhteistyötä Muhoksella voidaan tehdä:

- seurakunta
- urheiluseurat
- oppilaitokset (Ammattiopisto Luovi, Oulun seudun ammattiopisto, Toivola-koti ja Pohjola-koti)
- yritykset
- eläkeläisjärjestöt
- asukas- ja kyläyhdistykset
- autoilujärjestöt ja -kerhot (autoliitto, rahtarit, taksiliitto)
- muut yhdistykset ja järjestöt

Yhteistyö sidosryhmien kanssa voi olla yhteistyötä tempauksien ja tapahtumien järjestämisessä, asiantuntijavaihtoa koulutuksessa tai yhteistyötä materiaalin hankinnassa.

Yhteistyöstä sidosryhmien kanssa vastaavat hallintokuntaryhmät. Ryhmien yhdyshenkilöiden tulee olla yhteydessä yhteistyötahoihin, joilla on omassa toiminnassaan samat kohderyhmät.

VUOSITEEMAT

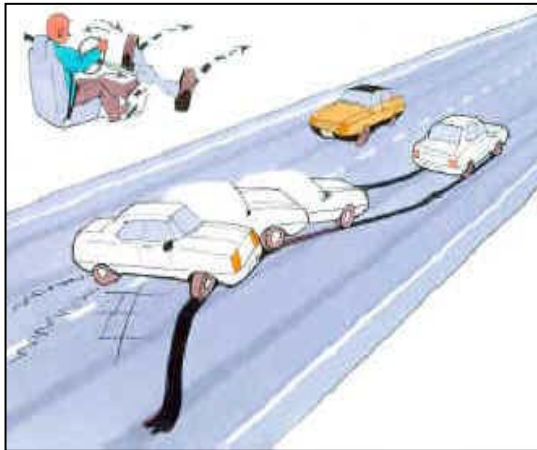
Vuositeemoilla tarkoitetaan aiheita, joihin panostetaan erityisesti vuoden aikana. Teemojen ympärille voidaan rakentaa hallintokuntien väliset yhteiset tapahtumat ja liikenneturvallisuudesta tiedottaminen. Vuositeemojen ympärille voidaan rakentaa myös muuta kuin suunnitelmassa esitettyä liikennekasvatustyötä.

Vuositeemat helpottavat liikennekasvatustyöstä tiedottamista. Tietyn teeman ympärille rakennettu tiedottaminen on helpompaa liikennekasvatuksen vastuutahoille, tiedotusvälineille ja kuntalaisille, koska liikenneturvallisuudesta annettava informaatio on yhtenäistä.

Vuositeemoiksi Muhoksella on valittu seuraavat:

2009 ”Onko tämä nyt niin vaikeeta”

Teemalla voidaan esitellä liikenneturvallisuussuunnitelmaa ja korostaa pienien tekojen ja toimien merkitystä liikenneturvallisuustyössä. Vuoden aikana teemana eri yksiköissä voi olla vastuun ottaminen omasta liikkumisesta ja omien läheisten turvallisuudesta. Vuoden aikana teemaan liittyen on mahdollista myös kartoittaa liikenneturvallisuustyön koulutustarpeet ja eri yksiköiden työkalut.

2010 ”Turvallisesti yli”

Vuoden aikana kiinnitetään huomio erityisesti tien ylitysten ja junaradan ylityksien turvallisuuteen. Vuoden aikana voi eri tavoin korostaa omaa näkymistä liikenteessä sekä näkökyvyn merkitystä liikkumisessa. Vuoden aikana on mahdollista kunnossapidossa ottaa näkemäasiat erityisen huomion kohteeksi.

2011 ”Turvallinen valtatie 22”

Vuoden aikana keskitytään yhteisesti edistämään valtatie 22 turvallisuutta monitahoisella yhteistyöllä. Vuoden aikana on mahdollista keskittyä työmatkaliikenteen turvallisuuden edistämiseen. Turvallinen 22 olisi hyvä toteuttaa valtatie varren kuntien yhteisenä liikenneturvallisuushankkeena näkyvyyden ja tuloksien saavuttamiseksi.

2012 ”Kaiken ikää liikenteessä”

Eri-ikäisten liikenneturvallisuustyössä on omat haasteensa. Vuoden aikana mietitään mitä yhteisiä ja erityisiä ongelmia eri-ikäisten liikenneturvallisuudessa on. Liikenneturvallisuustyö voidaan keskittää ongelmallisimpiin liikkujaryhmiin eli iäkkäisiin ja nuoriin.

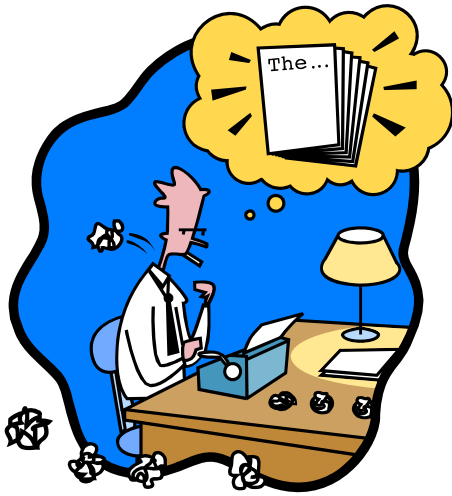

2013 Tulevien teemoja suunnittelu

Vuonna 2013 tarkastellaan toteutunutta suunnitelmaa, arvioidaan tärkeimpiä teemoja uudestaan. Vuoden kokouksissa liikenneturvallisuusryhmä asettaa liikenneturvallisuustyön painopisteitä tuleville vuosille.

TIEDOTTAMINEN

Liikennekasvatussuunnitelman toteutus edellyttää jatkuvaa tiedottamista ja liikenneturvallisuuskysymysten esillä pitämistä. Liikennekasvatuksessa vastuu tiedottamisesta on kaikilla liikennekasvatusta antavilla tahoilla. Liikenneturvallisuusryhmässä on lisäksi tiedotusvastaava, joka vastaa yhteisten tapahtumien tiedottamisesta sekä yhteydenpidosta tiedotusvälineisiin toimintasuunnitelman ja vuositeemojen tiimoilta.

Tiedottamisessa tärkeimpiä keinoja ovat paikalliset lehdet, joihin voi juttujen takia olla vapaasti ja rohkeasti yhteydessä. Yhteydenpidossa puhelinsoitto on yleensä paras keino. Liikennekasvatusjuttujen esille tuominen paikallisessa lehdistössä voi edellyttää useita yhteydenottoja, mutta yleisesti liikenne on kuntalaisille kiintoisa uutisaihe ja juttujen läpimenokynnys ei ole korkea. Mitään sovittua tiedotusformaattia yhteydenpitoon ei ole syytä luoda, vaan sanallinen kuvaus mielenkiintoisesta aiheesta usein riittää. Myös taustatietojen toimittaminen on jutun teossa usein eduksi.

Muhoksen liikennekasvatussuunnitelma pyrkii myös jatkuvaan esilläoloon internet –sivujen kautta. Liikennekasvatussuunnitelma ja toimintaan liittyvät aiheet ovat löydettävissä sivulta:

<http://www.muho.fi/tekniset-ja-ymp-rist-palvelut/liikenne>

Tiedottamisessa vuositeemoilla on myös merkityksensä. Vuositeemojen avulla voidaan korostaa kullekin vuodelle tärkeää aihetta ja tuoda yhtenäisyyttä kuntalaisten saamaan liikenneturvallisuusinformaatioon.

SEURANTA

Liikennekasvatustyön toteutuksesta ja seurannasta Muhoksella vastaa ensisijaisesti Liikenneturvallisuusryhmä. Liikennekasvatussuunnitelman valmistuttua pyydetään siitä lausunnot eri lautakunnista ja tarvittaessa muilta tahoilta, kuten vammais- tai vanhusneuvostolta. Lausunnot käsitellään kunnan päättävissä elimissä, joka hyväksyy liikennekasvatussuunnitelman.

Liikenneturvallisuusryhmään kuuluvat:

- ◆ Kalle Huusko, tekniset palvelut (pj)
- ◆ Hannu Leskelä, tekniset palvelut
- ◆ Kyösti Honkala, hallintopalvelut
- ◆ Pia Räsänen, sivistyspalvelut (kouluikäiset)
- ◆ Juha Pesonen, sivistyspalvelut (nuoriso)
- ◆ Raili Suorsa, sosiaali- ja terveystyö (neuvolat)
- ◆ Marja Raitio, sosiaali- ja terveystyö (päivähoito)
- ◆ Mirja Maksimainen, sosiaali- ja terveystyö (työkäiset)
- ◆ Tuula Niska, sosiaali- ja terveystyö (iäkkäät)

- ◆ Pertti Kuha, Ammattiopisto Luovi
- ◆ Veli Ylisassi, Oulun seudun ammattiopisto
- ◆ Eero Kalmakoski, Liikenneturva
- ◆ Tarja Jääskeläinen, Tiehallinto
- ◆ Heino Heikkinen, Tiehallinto
- ◆ Leo Oja, Oulun lääninhallitus
- ◆ Tarmo Kangastalo, Poliisi

Työryhmän jäsenet nimeää kunnanhallitus hallintokuntien viranhaltijoista toimikaudekseen lautakuntia kuultuaan.

Seurannalla varmistetaan liikennekasvatuksen toimintasuunnitelman toteutuminen ja suunnitelman päivittäminen vuosittain. Seurannan avulla arvioidaan liikenneturvallisuustilannetta, vahvistetaan liikennekasvatuksen asemaa kunnassa ja sitoutetaan eri tahoja liikennekasvatustyöhön.

Muhoksen liikenneturvallisuusryhmä kokoontuu täydellä koostumuksellaan 2 kertaa vuodessa. Kokoontumisissa arvioidaan tehtyä liikennekasvatustyötä, päivitetään toimintasuunnitelmaa sekä ideoidaan toimintaa vuositteemojen ympärille. Liikenneturvallisuusryhmän koolle kutsujana toimii ryhmän sihteeri.

Liikenneturvallisuusryhmä käsittelee hallintokuntien työtä ja kokoaa niistä tiedoksiannon kunnanhallitukselle sekä sivistys-, sosiaali- ja terveystyö- ja tekniselle lautakunnille.

YHTEYSTIEDOT

Muhoksen kunta

	Osoite	Puhelin	Sähköposti
Kalle Huusko	PL 39, 91500 Muhos	5587 0300	kalle.huusko@muhos.fi
Hannu Leskelä	PL 39, 91500 Muhos	5587 0313	hannu.leskela@muhos.fi
Kyösti Honkala	PL 39, 91500 Muhos	5587 0400	kyosti.honkala@muhos.fi
Pia Räsänen	PL 39, 91500 Muhos	5587 0443	pia.rasanen@muhos.fi
Juha Pesonen	PL 39, 91500 Muhos	5587 0403	juha.pesonen@muhos.fi
Raili Suorsa	PL 39, 91500 Muhos	5587 0228	raili.suorsa@muhos.fi
Marja Raitio	PL 39, 91500 Muhos	5587 0121	marja.raitio@muhos.fi
Mirja Maksimainen	PL 39, 91500 Muhos	5587 0229	mirja.maksimainen@muhos.fi
Tuula Niska	PL 39, 91500 Muhos	5587 0130	tuula.niska@muhos.fi

Oulun seudun ammattioppilaitos

Veli Ylisassi	Kirkkotie 1, 91500 Muhos	312 6311	veli.ylisassi@osao.fi

Ammattiopisto Luovi

Pertti Kuha	Varikkotie 3, 91500 Muhos	020 757 4006	pertti.kuha@luovi.fi

Liikenneturva

Eero Kalmakoski	Torikatu 33 A, 90100 Oulu	020 7282 380	eero.kalmakoski@liikenneturva.fi

Tiehallinto

Tarja Jääskeläinen	Veteraanikatu 5, 90100 Oulu	020 422 158	tarja.jaaskelainen@tiehallinto.fi

Poliisi

Tarmo Kangastalo	Valtatie 22, 91500 Muhos		tarmo.kangastalo@poliisi.fi

Poliisi

Leo Oja	Linnankatu 1-3, 90100 Oulu	020 517 8406	leo.oja@laaninhallitus.fi

Paikallislehdet

Tervareitti	Valtatie 30, 91500 Muhos	531 3700	etunimi.sukunimi@tervareitti.fi
Juoksupoika	Isokatu 30, 90100 Oulu	815 5485	juoksupoika@mondonet.com